

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Sztuka interpretacji (Ćw. audytoryjne), PG_00133583						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Mariusz Kraska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	15.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		11.0		24.0	50
Cel przedmiotu	Prezentacja współczesnych metod interpretacji i problematyki związanej z odbiorem dzieła literackiego. Przedstawienie założeń, na których fundowane są współczesne koncepcje lektury i interpretacji tekstów literackich. Rozwinięcie umiejętności analitycznych poprzez omówienie i aplikację współczesnych metod interpretacji.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPMU2_W02] Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną dotyczącą literaturoznawstwa i metodologii badań literackich.	zna zaawansowane metody analizy i interpretacji wypracowane przez różne szkoły badawcze i rozumie fundamentalne założenia, na jakich się opierają	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_U01] Posiada pogłębione umiejętności badawcze z zakresu literaturoznawstwa, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie literaturoznawstwa.	posiada umiejętność odnajdywania, selekcji i oceny stosownych źródeł z zakresu teorii interpretacji i pragmatyki odbioru; ma w stopniu rozszerzonym umiejętności analizy różnych prac krytycznych i teoretycznych z zakresu teorii interpretacji i odbioru dzieła literackiego, ich konfrontowania i syntetyzowania; samodzielnie potrafi zinterpretować utwory literackie przy użyciu różnych metod analizy i krytycznych opracowań	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_K01] W sposób odpowiedzialny wykorzystuje wiedzę literaturoznawczą przy podejmowaniu różnorodnych zadań i projektów zgodnie z regułami, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	potrafi weryfikować przyswajane treści literaturoznawczych oraz docenia wartość posiadanej wiedzy w rozwiązywaniu różnorodnych problemów; jest otwarty na możliwość stosowania alternatywnych rozwiązań i gotowy do zmiany swojego stanowiska	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_U02] Posiada językowe oraz literackie kompetencje wystarczające do przygotowania specjalistycznych prac pisemnych oraz wystąpień w języku polskim o różnej formie, celu, objętości i stylu, z wykorzystaniem właściwych dla przedmiotu badań metodologii oraz źródeł i nowych zaawansowanych technologii.	jest w stanie samodzielnie formułować i uzasadniać swoje tezy interpretacyjne w oparciu o swoje przekonania i poglądy innych autorów; umie przedstawić swoją interpretację, wykorzystując różne formy wypowiedzi pisemnej i ustnej	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_W01] Posiada pogłębioną wiedzę o powiązaniach literaturoznawstwa z innymi obszarami humanistyki oraz wybranymi obszarami nauk społecznych, w szczególności kulturoznawstwem, naukami o sztuce, filozofią, historią, psychologią, socjologią oraz jest świadom podstawowych problemów i możliwości badawczych wynikających z powiązania tych obszarów.	rozumie i charakteryzuje na polu teorii odbioru interpretacji dzieła literackiego jej związki z innymi obszarami nauki (w szczególności: badaniami kulturowymi, filozofią psychologią, etc.)	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_W04] Ma wiedzę umożliwiającą prowadzenie specjalistycznych badań w zakresie literaturoznawstwa.	zna w stopniu rozszerzonym terminologię z zakresu teorii odbioru i interpretacji dzieła literackiego	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
Treści przedmiotu	Prezentacja współczesnych teorii interpretacji; charakterystyka pojęć związanych z zagadnieniami odbioru i interpretacji tekstu literackiego; omówienie zasadniczych problemów związanych z komunikacją literacką (np. kwestie etyki interpretacji, granic interpretacji, warunków prawomocności interpretacji); opis uwarunkowań odbioru literackiego (np. czynniki historyczne, społeczne, psychologiczne itd.) i ich wpływ na interpretację. Praktyczna praca z tekstami teoretycznymi i literackimi skupiona na problematyce odbioru i interpretacji.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Student powinien posiadać wiedzę o strukturze dzieła literackiego oraz specyficznych uwarunkowaniach komunikacji literackiej. Powinna cechować go umiejętność analizy tekstów literackich i krytycznoliterackich. W szczególnych przypadkach prowadzący ma prawo odstąpić od wymienionych wyżej kryteriów		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	esej	51.0%	80.0%
	aktywność	51.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A. Burzyńska, Teoria i lektura. Niebezpieczne związki, w: Anty-teoria literatury, Kraków 2006. H. Markiewicz, Odbiór i odbiorca w badaniach literackich, w: Wymiary dzieła literackiego, Kraków 1984. R. Nycz, Teoria interpretacji: problem pluralizmu, w: Tekstowy świat. Poststrukturalizm a wiedza o literaturze, Warszawa 1993. J. Sławiński, Miejsce interpretacji, Gdańsk 2006 Na początku semestru prowadzący ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu
-----------------------	-------------------------	---

	Uzupełniająca lista lektur R. Barthes, Przyjemność tekstu, przeł. A. Lewańska, Warszawa 1997. R. Barthes, S/Z, przeł. M. P. Markowski, Warszawa 1999. P. Bayard, Rodzaje nieczytania, w: Jak rozmawiać o książkach, których się nie czytało, przeł. M. Kowalska, Warszawa 2008. S. Fish, Interpretacja, retoryka, polityka. Eseje wybrane, Kraków 2002 (rozdz. Co czyni interpretację możliwą do przyjęcia? oraz Dowodzenie vs perswazja: dwa modele krytycznej działalności). E. D. Hirsch, Rozumienie, interpretacja, krytyka, przeł. K. Biskupski, W: Znak, styl, konwencja, wybór i wstęp M. Głowiński, Warszawa 1977. W. Iser, Apelacyjna struktura tekstów, przeł. W. Bialik, W: Współczesna myśl literaturoznawcza w RFN. Antologia, wybór i wstęp H. Orłowski, Warszawa 1986 lub W: Teorie Literatury XX wieku. Antologia, pod red. A. Burzyńskiej i M. P. Markowskiego, Kraków 2006. K. Kłosińska, Feministyczna krytyka literacka, Katowice 2010. H. Markiewicz, O falsyfikowaniu interpretacji literaturoznawczych, W: Wiedza o literaturze i edukacja. Księga referatów Zjazdu Polonistów, Warszawa 1995. A. Martuszevska, Radosne gry. O grach/zabawach literackich, Gdańsk 2007 (rozdz. Oczekiwanie czytelnika i ich zawodzenie). P. Ricoeur, Konflikt hermeneutyk: epistemologia interpretacji, w: Egzystencja i hermeneutyka. Rozprawy o metodzie, przeł. E. Bieńkowska i in., wybór i oprac. S. Cichowicz, Warszawa 1985. E. Staiger, Sztuka interpretacji, przeł. O. Dobijanka-Witczakowa, W: Współczesna teoria badań literackich za granicą, T. 1, oprac. H. Markiewicz Wrocław 1976. F. Stanzel, Historia komplementarna. Zarys zwróconej ku czytelnikowi teorii powieści, przeł. M. Łukasiewicz, Pamiętnik Literacki 1993, z. 1. A. Szahaj, Granice anarchizmu interpretacyjnego, Teksty Drugie 1997, nr oraz dyskusja opublikowana w tym numerze pisma. Sztuka interpretacji. Poezja polska XX i XXI wieku, red. D. Szczukowski, G. Tomaszewska, Gdańsk 2014. Uwaga: Prowadzący zastrzegają sobie możliwość sięgania podczas zajęć po opracowania spoza listy lektur wykorzystywane jako kontekst do interpretacji omawianych dzieł literackich.
	Adresy eZasobów
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Koło hermeneutyczne jako model interpretacji Psychoanalityczne metody interpretacji literatury Poetyka odbioru
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.